

Pv 12 95/88
Kos. 781-

DO NOVEJ PÄTROČNICE S NÁROČNÝMI ZÁMERMÍ

Orgán marxistického filozofického frontu v Slovenskej socialistickej republike — časopis *Filozofia* — vstupuje týmto číslom do svojho 41. ročníka, ktorým vchádza do prvého roku ôsmej päťročnice hospodárskeho a sociálneho rozvoja našej spoločnosti. Je teda čas i potreba zamyslieť sa nad hlavnými východiskami, smermi i formami jeho pôsobenia v budúcich rokoch.

V intenciách nových zámerov a s rešpektovaním kontinuity osvedčených foriem chcú tvorcovia časopisu špecifickými prostriedkami aj naďalej aktívne prispievať k realizácii cieľov politiky Komunistickej strany Československa v etape výstavby rozvinutej socialistickej spoločnosti. *Základným ideovo-politickým programovým východiskom* budú preto pre prácu redakcie dokumenty XVII. zjazdu KSČ a zjazdu KSS, ako aj dokumenty zjazdov KSSZ a ostatných socialistických krajín.

Kardinálnou záležitosťou a naliehavou úlohou výstavby rozvinutého socializmu je dosiahnuť *obrat v myslení a konaní* ľudí v záujme naplnenia historickej nevyhnutnosti prechodu na intenzívne cesty rozvoja spoločnosti, v záujme dosiahnutia vysokej výkonnosti národného hospodárstva i ostatných oblastí spoločenskej práce, jej vysokej efektívnosti a kvality. To predpokladá zásadný obrat vo využívaní vymožeností vedy a techniky, v úrovni riadenia spoločenských procesov a v úrovni činnosti subjektívnych činiteľov spoločenského rozvoja.

Význam, váha ľudského činiteľa zákonite výrazne vzrastá. Odvodíť z tejto okolnosti závery pre výchovu, vzdelanie, riadiacu prácu, masovo-politickú prácu atď. je nanajvýš dôležitou a neodkladnou teoretickou i praktickou požiadavkou. Marxistická filozofia ako vedecký svetonázor i ako metóda revolučného myslenia a revolučnej praxe je povolaná na riešenie uvedených strategických úloh významnou mierou participovať.

Vychádzajúc z uvedenia si týchto úloh, hodľajú tvorcovia časopisu cielavedome prispievať k prehľbovaniu svetonázorovej a metodologickej funkcie filozofie tak vo vzťahu k ostatným sféram poznania, ako aj vo vzťahu k spoločenskej praxi.

Neobyčajne významnou oblasťou, ktorá vo svetovom dianí, v živote

ľudstva nadobudla mimoriadny význam, sú problémy *globálneho charakteru*. V ich centre je problém vojny a mieru.

Zápas za mier, zápas, ktorý už nadobudol povahu zápasu za záchranu života na Zemi, zápas, v ktorom sa okolo socialistického spoločenstva zoskupujú mnohoraké prúdy a sily, je aj pre vedeckých pracovníkov-filozofov závažným úsekom ich angažovanosti. Redakcia časopisu *Filozofia* bude aj naďalej venovať otázkam mierovej budúcnosti ľudstva adekvátnu pozornosť.

Základnému poslaniu časopisu, t. j. napomáhať rozvoj tvorivého filozofického myslenia na Slovensku, bude redakcia prispôsobovať všetky smery činnosti časopisu. Pôjde v prvom rade o to, aby sa pohotovo prezentovali dôležité výsledky filozofickej tvorby — menovite z výstupov Štátneho plánu základného výskumu. Nové, originálne teoretické prínosy a myšlienkové iniciatívy musia tvoriť základňu pre upevňovanie pozícií našej filozofie ako významnej zložky duchovnej kultúry socialistickej spoločnosti, musia sa chápať aj ako rozhodujúci predpoklad zvyšovania účinnosti ideologického zápasu s buržoáznymi filozofickými koncepciami i s inými — marxizmu cudzími a socializmu škodlivými — myšlienkovými prúdmi či smermi.

V rámci informačnej a organizátorskej funkcie časopisu kladie si redakcia za cieľ pravidelne informovať o závažných podujatiach filozofických pracovísk a Slovenskej filozofickej spoločnosti pri SAV. K tomu sa viaže i potreba zlepšenia informácií o súčasnom stave a vývojových tendenciách filozofického myslenia vo svete.

Redakcia pripisuje osobitný význam funkcii časopisu v podpore procesu rozvíjania vedeckých diskusií, polemiky a kritiky ako nevyhnutných prostriedkov aktivizácie teoretických iniciatív a zvyšovania úrovne filozofického poznania. Bude taktiež pružnejšie reagovať na pôvodné filozofické diela našich pracovísk, predovšetkým z hľadiska hodnotenia ich prínosu pre rozvoj teórie i pre spoločenskú prax.

Pri realizovaní zámerov, súvisiacich s výchovnou funkciou časopisu, dostávajú sa na program dňa aj viaceré závažné otázky spojené s prípravou nového káдру filozofických odborníkov, osobitne mladých adeptov vedy; cieľavedomejšou prácou s mladými autormi, poskytovaním priestoru pre ich príspevky na stránkach časopisu hodlá redakcia prispievať k plneniu uvedenej úlohy.

Všetky uvedené úlohy a ciele bude redakcia plniť v úzkej súčinnosti s redakčnou radou. Bude sa usilovať o *systematické* a *proporcionálne* zabezpečovanie uvedených základných smerov pôsobnosti časopisu.

Aby sa dosiahla optimálna účinnosť vedeckého a spoločenského pôsobenia časopisu, bude redakcia venovať hlavnú pozornosť niekoľkým prioritným tematickým okruhom.

Vo vzťahu k spoločenským požiadavkám to bude najmä dialektika rozvoja socialistickej spoločnosti a socialistického človeka v kontextoch s celkovým historickým a svetovým dňom; protirečenia socialistického

vývoja; problematika historického subjektu a uvedomelej tvorby dejín, socialistického životného spôsobu, utvárania socialistického spoločenského vedomia tried, skupín a jednotlivcov; vzťahy vedeckého svetonázoru a ideovopolitickej jednoty socialistickej spoločnosti; filozofické problémy tvorby prognóz sociálneho rozvoja spoločnosti.

Vo vzťahu filozofie a ostatných vedeckých i umeleckých foriem poznania to budú najmä filozoficko-metodologické problémy prírodných vied a spoločenských vied; filozofické aspekty ekonomického, politického, sociálneho a duchovného rozvoja spoločnosti; vzťahy filozofie a politiky, filozofie a kultúry, filozofie a výchovy; filozoficko-metodologické problémy vedecko-technického pokroku.

Vo vzťahu k imanentnému rozvoju samotnej filozofie pokladá redakcia za aktuálne sledovať nasledovné tematické okruhy: teóriu materialistickej dialektiky, jej svetonázorovú, metodologickú a prakticko-axiologickú funkciu; systém kategórií a princípov historického materializmu, ich metodologickú funkciu v poznávaní a prognózovaní spoločenských procesov; problémy ontológie a gnozeológie vo svetle najnovších poznatkov prírodných vied; aktuálne súvislosti filozofického ideového dedičstva našich národov.

Redakcia si kladie — okrem uvedeného — za úlohu iniciovať prekonávanie vážnych nedostatkov v rozvoji marxisticko-leninskej etiky a vedeckého komunizmu (z aspektu jednoty súčastí marxizmu-leninizmu).

Počas ôsmej päťročnice redakcia pripraví niekoľko čísel s osobitným poslaním, predovšetkým so zreteľom na XXVII. zjazd KSSZ, XVII. zjazd KSČ a zjazd KSS (1986), Rok mieru OSN (1986), 18. svetový filozofický kongres (1987), 40. výročie Februára (1988), vydanie dvojzväzkových dejín filozofického myslenia na Slovensku (1990).

Redakcia a redakčná rada časopisu *Filozofia* budú aj v období ôsmej päťročnice klásť dôraz na hlbšie osvetľovanie historicko-spoločenských väzieb a charakteristík filozofie. V tomto kontexte budú dôležité state obsahujúce filozofické zovšeobecnenie a kritické hodnotenie spoločenskej praxe späť s budovaním rozvinutej socialistickej spoločnosti. Dôraz sa v tejto súvislosti položí na reflexiu spoločenských procesov v ich časovom vývine, ale aj vo vzťahu k rozvoju filozofie samotnej.

Ambíciou redakčnej rady je, aby časopis *Filozofia* v budúcom období ešte účinnejšie, plodnejšie, cielavedomejšie prispieval k rozvoju filozofie v podmienkach Slovenskej socialistickej republiky, k zvyšovaniu filozofickej kultúry, i k integrácii filozofických pracovísk. Pružné reagovanie na základné tendencie rozvoja filozofického a teoreticko-metodologického myslenia vo svete, najmä v ZSSR a v socialistických krajinách by pritom malo byť samozrejmosťou. Všetky zámery redakcie budú smerovať v konečnom dôsledku k tomu, aby náš filozofický front umocňoval svoje prínosy k dynamizácii vedeckého poznania i spoločenskej praxe, k revolučnému pretváraníu spoločenských pomerov v duchu humanistických ideálov komunistického hnutia.

Redakcia